

Izvoja vsak četrtek in
večer s poslano vred ali
v Mariboru s pošiljanjem
na dom za celo leto 25 din.,
po leta 1250 din., četrt leta
650 din. Izven Jugoslavje
46 din. Naročnina se pošije
na upravnštvo "Sloven-
skega Gospodarja" v Ma-
riboru, Koroška cesta 5.
List se dospošila do od-
povedi. Naročnina se pia-
čuje v naprej.
Telefon interurban št. 113.

Fosamezna številka stane 1 din.

Poština plačana v gotovini. Uredilovo je v Mariboru.
Koroška cesta št. 5. Reko-
pisi se ne vrčajo. Upay-
ništvo sprejema naročnino,
izberate na reklamacijo.

Cene inseratov po doge-
vori. Za večkratne oglaše
primeren popust. Nezaprije
reklamacije so počitne
prose.

Čekovni rečen poštnega
urada Ljubljana št. 10.603.
Telefon interurban št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

18. številka

MARIBOR, dne 19. aprila 1928.

57. letnik

Naše prvo gospodarsko delo.

Dne 18. marca smo z volnimi kroglicami pokazali, da smo Slovenci narod zase. Sami si hočemo gospodariti, sami si rezati kruh. Vsi volilni napor centralističnih strank, ki so se izražale ne le v besni agitaciji od moža do moža, ampak v ogromnem tratenju narodnega denarja za čopise, plakate in letake, s katerim so preplavljeni Slovenijo in nastiljali ceste in pota, so ostali brez upliva. Narod se ni dal premotiti niti od izdanih milijonov, niti od obljubljenih krav. Gospodarsko zanimivo pa je vprašanje: Kdo bo plačal ogromne volilne izdatke naših nasprotnikov?

Radikali so imeli na razpolago državni mošnjček. Da jim ne bi hodili tudi demokrati in samostojneži v kozruzo, so se jih znobili pred volitvami. Tem laglje so potem viničarjem in drugim obljubljeni težke milijone in breje krave. Samostojni in liberalci pa so živeli od svojih posojilnic, hranilnic in bank. Tisoče in tisoče, milijone so dali na razpolago ti zavodi za volitve in še vedno dajajo za Sokole in orjunce. Ako bi delali ti zavodi samo z denarjem liberalcev in samostojnežev, socialdemokratov in republikancev, ne bi rekli ničesar. Vsak naj razpolaga s svojim imetjem kakor hoče. Žalostno pa je, da je morda polovica vsega denarja v teh zavodih iz ljudskih žepov. Z ljudskim denarjem so delali protiljudsko politiko na škodo slovenskega naroda. Marsikateremu volilcu, ki je vrgel kroglico v drugo škrinjico, se bodo sedaj odprele oči in s strahom se bo vprašal: Ali nisem tudi jaz podpirjal centraliste s tem, da imam denar v njihovih zavodih? Pojd in izbriši ta madež, vzdigni denar in ga naloži v slovenske narodne zavode, kojim načeljujejo možje, o katerih si prepričan, da ne bodo nikdar izdali naroda za skledo centralistične leče. S tem boš oslabel sovražnike, svojce pa podpril in okreplil, da bodo zamogli še bolj uspešno delati za narod. Denar je sveta vladar, pravi pregovor. Ne dejmo torej našim sovražnikom vlade, s pomočjo našega denarja. Samo poglej, kako lepo delujejo naše domače posojilnice, kako uradujejo naši možje. Vsi člani jamčijo s celim svojim premoženjem za tvojo vlogo, ki je popolnoma varna. Ako si v sili, ti postrežejo vsak hip, po nizki obrestni meri. Seveda te bodo vabile nasprotne posojilnice in banke, češ, pri nas dobiš dvakrat večje obresti. Vprašaj jih, koliko obresti pa zahtevajo za posojilo? In ako si danes v srečnem položaju, da lahko vložiš 10.000 ali 20.000 K., ali veš sigurno, da čez leto ali dve leti ne boš rabil kredita? Ali se boš upal potem v domačo posojilnico, ko si prej iz gole sebičnosti podpiral nasprotno? Sosedi bi se ti lepo zahvalili za tako ravnanje in bi ti rekli: Kjer si vlagal denar, tam vzemi tudi posojilo. To ne gre, da bi pri liberalcih nalagal, v sili pa prosil za našo pomoč. Naše kmetsko življenje se suče tako, da nikdar ne vemo, kedaž bomo rabili posojilo. Blagor nam, ako ga dobimo potem po 6 ali 7 odstotkov. Samo poglejmo nekoliko okrog sebe in preštudirajmo razne panoge našega gospodarstva. Na Ptujskem polju so naši kmetje imeli med vojsko lepe dohodke od krompirja; celo repa jem je nesla lepe stotake. Na stotine vagonov se je naložilo in odpeljalo v velika mesta. Ta vir dohodkov je danes precej usahlil. Vinogradi so tudi bili do sedaj lep vir dohodkov, odslej pa morda ne bo več, ker se vino ne bo moglo prodati. Kdor je imel doslej naložen kapital v posojilnici, ga bo kmalu porabil in začel iskati kredita. Danes se kaže, da ima les lepo bodočnost. Kmetje in posestniki, ki imajo polne šume, bodo veseli, kakor so bili veseli naši vinogradniki, ko so meli polne kleti. Ko se pa bodo začeli racionelno izkorisčati ogromni gozdni zakladi po južnih delih države in bo izginil prometni zastoj, pa bo morda tudi za posestnike šum izginil zlati čas. Cena živine se kaj naglo spreminja! Danes je gospodar na konju, jutri nima toliko, da bi kupil prase. V dobrih in slabih časih pa morajo biti naše posojilnice tiste stranice slovenskega gospodarskega organizma, v katere se izlivata ves denar in iz katerega črpajo naše gospodarske sile zopet moč v slabih časih. To pa je le mogoče potom izborne organizacije, in to imamo, hvala Bogu! Vse naše posojilnice so organizirane v Zadružni zvezi v Ljubljani, ki regulira denarni obtok, kakor človeško srce kri. Ako zbolji roka ali noga, ali kaki drugi del telesa, pošlje srce takoj v zboleli del večjo množino krvi da ozdravi in služi še dalje celoti. Tako deluje naša denarna centrala v Ljubljani. Kjer pešajo gospodarske moči našega naroda iz kateregakoli vzroka, in prosijo kredita, ga dobiti od Zadružne zveze v Ljubljani potom domačih posojilnic. Ko pa pridejo zopet boljši časi, je vsakega zavednega gospodarja sveta dolžnost, da vlagi preostali izkupiček gospodarstva v domačo posojilnico, da pride denar potom centrale zopet tje, kjer morda druga panoga našega gospodarstva trpi. Tako pomaga Štajerc Kranjc, Dolenjc Goričanu, posestnik gozdov vinogradniku, poljedelec živinorejcu, obrtniku kmetu, uradnik delavcu, narod — sebi. Samo tako bo slovensko narodno gospodarstvo ostalo zdravo, ker bi imelo iz sebe in po sebi dovolj moči in odporne sile na razpolago. Ves naš denar v domače posojilnice, kjer dobimo tudi kredit po nizkih cenah v času

potrebel. Ne zamudimo prve stopnje našega gospodarskega dela!

Politični ogled.

Država SHS. Volitve so poverile zastopstvo Srbije Pašiću, Hrvatske Radiču, Slovenije Slov. ljudski stranki in Bosne Jugoslov. muslimanski organizaciji, katero vodi dr. Spaho. Na podlagi takih volilnih izidov so bili radikalci prisiljeni stopiti v dogovor z zastopniki Hrvatske, Slovenije in Bosne. Razgovori so se vršili med posameznimi skupinami na raznih mestih, skupno pa v Zagrebu koncem preteklega tedna.

Beograjska gospoda si je pogajanja in tudi sporazum predstavljal tako, kakor se je že od nekdaj vajena pogajati s protiljudskimi strankami, kakor so na primer demokrati. Misliла je, da bodo zastopniki Hrvatske in Slovenije za par ministrskih stolčkov vse podpisali ter tudi odobrili protinardorno politiko, pa morala je uvideti, da ima opravka s pravimi ljudskimi zastopniki, ki ne odnehajo od pravičnih zahtev svojih volilcev. V Zagrebu se je zahtevalo, da morajo radikalci najprej vse popraviti, kar se je doslej zagrešilo v kulturnem, upravnem in gospodarskem oziru. Hrvatske zahteve je narekoval Radič, slovenske dr. Korošec, bosanske pa dr. Spaho. Vse se je napisalo in podpisalo in vsaka skupina ima po en tak zapisnik predsporazuma ali pogojev, ki se bi morali izpolniti od radikalne ali srbske strani, da lahko pride do sporazuma. Čim prej izpolnijo radikalci dane obljube, tim bolje, če jih pa požro, potem je za njih najslabše. V tem slučaju se morajo zopet vezati z demokrati in ob novih volitvah ne bodo več zastopniki Srbije.

Zapisnik zagrebškega predsporazuma je vtaknil g. Pašić v žep in sedaj odlaša in gleda na desno in levo. Od radikalnih zastopnikov v Zagrebu sprejete obvezne so precejšnja pokora za radikalno stranko, pokoro delati ni prijetno, in zato bi en del radikalov rad nazaj v zvezo z demokrati, dočim hočejo drugi nadaljevati sporazum s Hrvati in Slovenci in se najdejo tudi tretji, ki premislujejo, kako bi Slovence in Hrvate prevarili, izvabili od njih še kako pomoč, a pustili na stran vse dane obljube ter čas lepo porabili za nove volitve po novopričorenem volilnem redu.

Poskusijo lahko eno in drugo, če poteptajo dane obljube, imajo sami škodo in še večno sramoto. Slovence in Hrvatov pa ne bodo tako lahko goljufali. To bi lahko videli že iz velikanskega shoda, ki se je vršil v nedeljo v Zagrebu. Iz cele Hrvatske se je zbral krog 100.000 ljudi na obširnih ravninah zagrebške okolice, kjer se je kljub slabemu vremenu vršil veličasten shod od 11. ure dopoldne do 3. ure popoldne. Radič je razložil položaj v državi in pa potek razgovorov z beograjskimi odpolanci. Hrvat in Slovenec hočeta biti Srbi svobodna in enakoopravna brata, tudi Srb-seljak hoče to, a beograjska gospoda ne pusti, ki svoj narod zapeljuje in hujša ter vrši najgrše in najsriramotnejše delo s tem, da hoče brata bratu napraviti za hlapca, da bi razprtio in nezadovoljno ljudstvo lažje izmogavala. Hrvatski pokret ni od včeraj, temveč ima svojo staro in slavno zgodovino ter po svoji kulturi tudi vizitkarto za celo Evropo. Hrvatski narod je do zadnjega diha za ruski narod, ceni pa tudi Nemce, ker so delavni, ker so se otresli carskega gospodstva in nočeo nikdar več proti malim narodom.

V zaključnem govoru je Radič govoril o obljubah, ki so jih dali radikalci. Naštetih jih ni mogel, ker so Srbi hoteli, da ne pridejo še v javnost, pristavil je pa, da Beograd lahko svoje obljube potepta, a da bo pri tem imel sam največjo škodo in zmedo, sporazum Hrvatov in Slovencev je pa tako močen, da bo znal varovati in izvojevati svoje pravice. — Kot zastopnik Slovencev se je oglasil na shodu poslanec SLS Brodar, ki je med navdušenim odobravanjem zagotovil Hrvatom zvestobo za zvestobo.

Za predsednika v ponedeljek otvorjene narodne skupščine je bil izvoljen radikal dr. Peleš, obrazovali so se tudi posamezni klubi, kakor radikalni, demokrati, zemljoradniki, nemški in muslimanski. Za predsednika Jugoslovanskega kluba je bil soglasno izvoljen dr. Korošec, za podpredsednika dr. Sudarevič in prof. Sušnik, za tajnika pa K. Škulj in Geza Šiftar. Blagajnik je Janez Brodar. V permanentni odbor kluba so bili izvoljeni: dr. Hohnjec, Brodar, Gostinčar in dr. Kulovec. — Pucej je sam in se potika okrog z dve maši uskokoma iz Radičeve stranke, ker ga zemljoradniki ne marajo. Demokrati in radikalni poslanci so se hudo zmerjali, zemljoradniki so pa radikalcem klicali, da so ubijalci, ker so pri volitvah ubili zemljoradniškega agitatorja Baljča. — Ko je bila prebrana ostavka vlade, so se poslanci med hrupom razšli.

Zvečer so orjunci v Zemunu napadli muslimanske poslance in policija je trpela, da je banda pred hotelom klela turškim poslancem Boga, grozila, da jih

pobije ter metala kamenje v okna. Ko sta se drugi dan v skupščinskem predsedništvu pritožila dr. Spaho in dr. Korošec, so se nekateri radikalni poslanci še smejali.

Italijanski fašizem je hlinil veri in Cerkvi prijazno lice, da bi spravil razkol v italijansko ljudsko stranko ali popolare. Kongres popolarov je pa fašiste silno razočaral, ker je sijajno zmagal voditelj popolarov Don Sturza, ki fašizem odločno odklanja.

Proti francoski vladni politiki je osto nastopil opozicijonalec Herriot, ki dolži vlado, da ogroža državo z velikim militarizmom, s slabo in nasilno politiko proti Nemčiji, z odtujavanjem od Anglije in pa s slabim finančnim gospodarstvom.

Društvo narodov. Svet društva narodov je začel z zasedanjem. Politični oddelek Društva narodov bode razpravljal pred vsem o pritožbi Madžarske proti Rumuniji radi ekspropriacije nepremičnin, ki so bile last onih prebivalcev v Rumuniji, ki so optirali za Madžarsko. Nato bo ta oddelek Društva narodov razpravljal o pritožbi Bolgarske nad gotovimi grškimi odredbami v Zapadni Trakiji. Nadalje se bo razpravljal o bolgarskem predlogu, da naj se prenese kontrola Bolgarske v vojaškem oziru na svet Društva narodov, ker je po mnenju Bolgarske odveč, da bi se postavil garančijski komite, kajti Bolgarska je zadostila vsem svojim obveznostim, ki so vojaškega značaja in ki izvirajo iz mirovne pogodbe. Za tem pride na vrsto ureditev meje med Češkoslovaško in Madžarsko v rudarskem okrožju pri Salgo-Tarjan.

Tedenske novice.

Naše čitatelje opozarjam, da so po mestih edino ti-le denarni zavodi naši: Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru, Stolna ulica, Ljudska posojilnica v Celju, pri «Belem volu», Kralja Petra cesta, 1. nadstropje, Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuju. Vsi drugi denarni zavodi po teh mestih so liberalni. Nalagajte le pri naših denarnih zavodih denar, ker so najbolj varni!

Prošnja slovenskih vojakov iz južne Srbije na poslance naše stranke. Pretiranost, katero so začeli od početka volitev pa do danes nad nami Slovenci znašati (posebno z vojaki), smo prisiljeni, da si iščemo pomoč pri naših slovenskih braniteljih, v katere edino še imamo zaupanje. Da ne bom oviral čitatelja v čitanju, bom takoj prešel na stvar: Že dolgo let so se čitali v moji hiši slovenski časopisi: «Slov. Gospodar» in «Domoljub». Ker sta se mi ta dva časopisa priljubila že v mladosti, sem si jih naročil tudi semkaj v Macedonijo. A kljub temu, da je po ustavi dovoljeno čitati časopise vsakemu državljanu, to nam vojakom zabranjujejo. To zabranjevanje še pred volitvami ni bilo tako neznosno, ali kakor hitro se je obrnilo kolo sreče na zmagu Slovenske ljudske stranke, so začeli najstrožje zabranjevati vsak slovenski časopis. Tako se godi vsem vojakom Slovencem. Evo vam moj slučaj: Ker sem vedno redno čital naročene mi časopise — katere je pa vedno prej prečital moj predpostavljeni, ne da bi dajal kakšne pripombe — ali čim je zmagala SLS, je vsako malenkost takoj vzel za krivico. Pred par dnevi me je poklical na odgovor, zakaj sem čital slovenske časopise in na tej osnovi me je obtožil kot politično sumljivega in dela na to, da zgubim svoj čin narednika in da se odpustum kot državnim koristim škodljiv. Obenem me je kazoval z 20 dnevnim zaporom. — Tako živimo vsi Slovenci tukaj v Južni Srbiji, ker živimo, kakor pri nas živina v ograji. Ker pa imamo vsi veliko zaupanje v naše slovenske voditelje, zato jih prosimo vsi tukajšnji slovenski vojaki, da naj gledajo vsaj na to, da pridemo čim prej služit v naše kraje in da se zahteva od vlaže naše zavarovanje.

Podčastniki in vojaki-Slovenci iz Skoplja.

Cerkvena pobožnost v Breznu ob Dravi. Sv. Miklavž častijo zlasti ob vodah. Prosijo ga pomoči v nevarnosti za življenje. Tako je tudi pri nas, več sto let stara, od papeža Klementa IX. l. 1669. z odpustki obdarovana bratovščina sv. Miklavža. Udje molijo vsaki dan eden oče naš k svetniku in darujejo na leto par soldov za svete maše ob določenih dnevih in za molitev ob nedeljah. Svojo «bratovsko nedeljo» imajo takoj po šentjurški (na Remšniku), torej letos 29. aprila. Takrat je dvojna služba božja, darovanje za brezniško cerkev, pobiranje udnine, vpisovanje družbenikov in kramarski sejem. Bog usliši priprošnje svojega služabnika-svetnika v blagor njegovim častilcem na duši in na telesu.

Smrt obmejnega Slovenca. Iz Pernic nad Muto nam poročajo: V pondeljek, dne 9. aprila je umrl po mučni bolezni Peter Golob, pd. Urh, posestnik na Mlakah, star komaj 40 let. Dolga huda bolezen želodčni rak mu je ugasnila luč življenja. Imel je lepo, z modernimi stroji opremljeno posestvo, 5 minut onstran meje. V razburjenih dneh vojaškega pohoda leta 1919 je moral z drugimi vred tudi on mnogo trpeti, a povračila ni dobil nikakega. Vse to bi se še kolikor toliko pozabilo, hujši udarec zanj je bila začrvena državna meja. Nesrečne nove meje ni zakrylo

tukajšnje ljudstvo, marveč kratkovidnost in lahkomselnost onih gospodov v Ljubljani, ki so imeli leta 1920 moč v rokah. Posestniki trikota Sopota, Pernice in Sv. Jernej so gospodarsko uničeni. Pokojni Peter je imel krasne gozdove in hlev poln živine, a prodati se ne more ničesar, plačila v Avstriji so pa velikanska. Večkrat se je izrazil, dasi je bil dober Slovenec, da glede jezika naj bi šla meja kjerki, bodisi čez Sopoto ali nižje, toda v gospodarskem oziru spada ves Bistriški jarek k Dravski dolini. Ko je šlo za ureditev obmejnega prometa, je hodil Peter po zimi, beri in izgovori, v poldrugi meter debelem snegu po teh strminah doli do Bistre, nato navzgor čez Radvanje in Sv. Lovrenc v Ivnik k obmejni komisiji ter zopet nazaj. In to ne samo enkrat. Vsled tega si je svoje že prej slabotno zdravje občutno pokvaril. Vrhnu tega je moral prenašati obrekovanje nekaterih nasprotnikov domaćinov. Ko je zadnje tedne ležal v postelji, ga sporo ni bilo poznati, tako ga je spremena bolezen. Nekaj pred Veliko nočjo je rekel: pomlad je tu, a jaz ne bom več oral ne sejal. Kakor je bilo vse njegovo življenje vsikdar življenje pravega kristjana, tako je tudi veliki tenen prejel ganljivo poslednjo popotnico in je bil njegov pogreb v sredo, dne 11. aprila prav lep. Dragi Peter, počivaj v obmejni zemlji, za katero si žrtvoval svoje zdravje in življenje, in naj bo enkrat za Te tukaj tudi veselo vstajenje!

Umrl je na Špičniku pri Svečini 14. t. m. posestnik in dolgoletni občinski odbornik Gašpar Gavbe. Blagopokojni je bil vzor vinogradnika in kletarja ter je bil kot tak tudi večkrat odlikovan z raznimi častnimi diplomami. Po dolgem trpljenju na svetu je 14. t. m. zatisnil za vedno svoje življenja trudne oči. Obmejni vinogradnik, počivaj v miru, žalujoči družini pa naše sožalje.

Redka starost. (Dopis od Št. Janža na Dr. polju). Dne 13. aprila t. l. je umrla najstarejša oseba v naši župniji g. Ivana Šnuderl mati g. Jožefa Šnuderl, hišnega posestnika v Mariboru in občinskega tajnika občine Lajtersberg. Dosegla je redko starost 91 let, bila je 30 let vdova. Spoštovani družini naše iskreno sožalje! Naj blaga rajnica v miru počiva!

Zalostne novice od Sv. Andraža v Slov. goricah. Skoraj neperestano je mrtvaški zvon pretekli dni pel svojo zadnjo pesem tukajšnjim župljanom. Po kratki in mučni bolezni je umrl gostilničar in posestnik Tomaž Toš, možitihega značaja in skromen. Počivaj v miru! Komaj smo izročili materi zemlji njegovo truplo, se je pa razširila novica, da je morala v večnosti mlada žena Marija Zorko, roj. Lovrenčič po le par dnevnih bolezni in le po enoletnem srečnem zakonu. Na njej so se spolnile besede: Kakšno življenje, takšna smrt. Pred zakonom vzgledna Marijina družbenica in vrla članica naših katoliških društev, je imela najlepšo smrt. Nekoliko ur pred smrto si je zapela svojo Marijino pesem: «Ves, o Marija». Umrla je na Marijino soboto in bila pokopana na spomin Marijinega oznanjenja, dne 9. aprila. Dolga vrsta župljanov jo je spremila k grobu, kjer so ji po poslovilnih besedah domačega župnika zapeli prav ginljivo slovo. Pokojna zapušča majhnega, šele 7 dni starega sinčka, ki ne bo nikdar poznal dobre mamice. Vživaj v večnosti tvoja blaga in za vse dobro vneta duša nebesko plačilo! V Vitomarcih pa je zatisnila svoje oči k večnemu počitku žena-mati Gera Požegar, objokovana od moža in edine hčerke. Vsem daj Bog večni mir in pokoj!

Kar dve osebi v eni hiši na mrtvaškem odru. V Oseku, župnija Sv. Benedikt v Slov. gor., so imeli pri Kozarovičih, po domače pri Šimencovih, obenem dva mladiča. Umrl je stari prevžitkar Martin Kozar v 82. letu. Rajni je bil znani daleč naokrog kot poštena duša. Istiti dan kot stari oče je umrla tudi hčerka sedanjega gospodarja Jakoba Kozar, komaj štiriletna Mimika. Staremu očetu in vnukini je ugasnila luč življenja pljučnica. Naj Bog tolaži krščansko hišo!

Mladenci — na marijanski shod v Celju! Letos bo na binkoštni pondeljek, 21. maja velik shod mlađeniških Marijinih družb in drugih dobrih fantov iz cele Slovenije pri Sv. Jožefu nad Celjem. Ta dan mora biti dan velikih misli in velikih dejanj. Marijin dan in naš mlađeniški dan. Ta dan hočemo javno in slovensko izraziti svoje globokoversko prepričanje in svojo udanost nebeski materi Mariji. Ta dan pa hočemo tudi videti naše mlađeniške čete, naše vrle bojevnike. Od tega marijanskega shoda hočemo ponesti na dom srce polno navdušenosti, požrtvovalnosti in ljubezni do Marije, naše zaščitnice in za naše lepe, svete, mlađeniške vzore! Zato mlađeniči — na plan! 21. majnik, to je naš dan!

Organizacijsko gibanje v Celju. Po volilni borbi se je začelo pri nas živahnodruštveno življenje. Nedelja za nedeljo imamo kakšno prireditev. Na belo nedeljo so nas presestnili naši vrli delavci s Finžgarjevo igro «Razvalina življenja». V nedeljo, dne 15. t. m. je krasno uspela orlovska akademija dijaške vrste. V nedeljo, dne 22. t. m. pa priredi pevski odsek Izobraževalnega društva svoj prvi koncert v Narodnem domu. Na sporedu so mešani in moški zbori priznanih skladateljev. Pridite poslušati, ne ho vam žal. Začetek točno ob pol 4. uri pop.

Celjsko pevsko okrožje priredi meseca junija veliko okrožno pevsko prireditev v Celju. Do sedaj je prijavilo svojo udeležbo že 8 zborov. Ako še želi kak zbor nastopiti, ki pa ni sprejel tozadovno okrožnico, naj nemudoma prijavi svojo soudeležbo, da se mu lahko takoj naznanijo skupne pesmi. Naznani naj število pevcev in kateri dve pesmi bo sam pel. Prijava pošljite na gosp. Franca Jeriča, Ljudska posojilnica, Beli vol.

Romarji, ki prihajajo na božjo pot k Sv. Jožefu nad Celjem. Lepa cerkev sv. Jožefa je bila pozidana od celjskih meščanov s pomočjo 10 okoliških občin l. 1680. Tokrat je namreč v Celju in okolici razsajala kuga, pa so Celjani in okolični sezidali cerkev sv. Jožefa kot zaobljubno svetišče, ker jih je Bog na priprošnjo sv. Jožefa rešil kuge. To cerkev so pozneje dvakrat prenovili in sicer

l. 1739 in 1825. Cerkev sv. Jožefa pa je danes posebno od zunaj potrebna prenovitve, kar bo pa pri sedanji državni stalno zelo veliko in radi tega se predstojništvo misijonske hiše pri sv. Jožefu prav toplo priporoča romarjem, naj letos pripomorejo s prostovoljnimi denarnimi prispevki, da bo cerkev sv. Jožefa tudi na zunaj postala ponos Slov. Štajerske.

Ljudska posojilnica v Celju pri Belem volu je imela dne 15. t. m. svoj 16. redni občni zbor. Iz poročila načelstva posnamemo, da imela koncem leta okrog 30 milijonov vlog in je zrasla na vlogah v minulem letu za 10 milijonov. Stanje posojil je znašalo koncem leta 26 milijonov in se je zvišalo v letu 1922 za 13 milijonov kron. Čistega dobitka je dosegla nad 171.000 kron. Denarni promet je znašal nad 207 milijonov kron. Iz tega kratkega poročila je razvidno, da je Ljudska posojilnica v Celju pri Belem volu nepričakovano lepo napredovala, da uživa med ljudstvom največje zaupanje in ugled in da je postala eden največjih zadružnih denarnih zavodov, včlanjenih pri Zadružni zvezi v Ljubljani. Priporočamo vsem slojem prebivalstva v celjskem okrožju, osobito pa pri kmetskem ljudstvu, da nalaga svoj denar le pri Ljudski posojilnici v Celju pri Belem volu in iščejo le pri njej posojila, ako ga rabijo, ker je ta posojilnica edino pravi kmetski zadružni denarni zavod v Celju. Pri njej je denar popolnoma varno naložen.

Javni shod obrtnikov v Mozirju. Zalostne gospodarske razmere v našem okraju, katerega obstoj leži v izboljšanju obrtnega in trgovskega stanu, so dale marmiskom že misliti, da ne more iti tako naprej. Raditev je sklenila Rokodelska zadružna v Mozirju v svrhu razmotrivanja in organiziranja obrtništva prirediti javni shod v Mozirju, dne 29. t. m., popoldne točno ob 3. uri, v prostorih g. Strmšeka. Na shodu govori podpredsednik trgovske in obrtnice in mogoče še kak gosp. poslanec. Obrtniki vseh strok naj se udeleže zanesljivo tega važnega shoda v svojem lastnem interesu! — Odbor Rokodelske zadružne v Mozirju.

Ljubico ustrelil, sebe pa težko ranil. Iz Bresterne pri Mariboru smo prejeli to-le žalostno poročilo: Minuli ponedeljek je pri nas ustrelil kmetski sin Anton Handl svojo nevesto Marijo Zajko z dvema strelnoma v prsa, nato pa je še pognal sam sebi dve krogli v prsa, a je še ostal pri življenu in leži v mariborski bolnici. Handlna je zasledovala žandarmerija radi posilstva nekega 10letnega dekleta in iz strahu pred kaznijo je sklenil samomor. Njegova nevesta Zajko mu je iz ljubezni sklenila slediti v smrti.

V mlaki so ga našli. Iz Ptujke okolice nam poročajo: V novi vasi pri Ptiju so našli v petek, dne 13. aprila v jutro v mlaki udove Šafer Antona Kumer, trgovca s perutnino. Že v soboto, dne 7. aprila so ga iskali, ker niso znali, kam je izginil. Vzrok smrti ni znan. Je sam utonil, ali mogoče so ga drugi pisanega vrgli v mlako. Naj v miru počiva!

Ker so jo starši kregali, je šla v vodo. Mimuli ponedeljek zjutraj so potegnili pri Majdičevem mlinu v Spod. Hudinji pri Celju iz vode delavko Ano Raušer iz Trnovelj pri Celju. Na veliko soboto so jo namreč videli njeni starši, da je hodila okrog z nekim fantom in so jo radi tega upravičeno ošteli. Na veliko soboto zvečer je dekleta zginila neznano kam in šele po štirinajstih dneh so jo potegnili kot samomorilko iz vode.

Povodenj grozi Celju in okolici. Vsled nalinov zadnjih dni sta zelo narasli Savinja in Voglajna in ogrožata z veliko povodnjo mesto Celje in okolico.

Tatovi na delu. V trgovino g. Pergerja v Dobovi je vložila te dni tolpa od 8 roparjev in odnesla manufakturne blage in čevljev v vrednosti 140.335 kron.

Umor v gozdu v Ločah, občina Sv. Andraž pri Velenju. Našli so 12. aprila 1923 mrtvega, neznanega moža. Mrtvec je ležal na listju in mahu. Oblečen je bil v modro srajco, sive hlače, zašite na zgornji lev hlačnici z modro krpo; hlače so bile prepasane z usnjenim pasom. Suknje in pokrivala ni imel. Mrtvi mož je moral ležati 3 do 4 dni v gozdu, bil je 172 cm visok, slaboten človek, star 55 do 60 let, redkih, črnosivih las s plešo in pristriženih brk. Pri sodnem raztelesenju neznanega moža so ugotovili, da je bil umorjen: na levem sencu 11 mm dolga in 1.50 cm široka zevajoča okrogla rana, vrat je pa bil nad jabolkom prerezan z ostrim nožem in je rana dolga 12 cm in sega do hrabenice. Kdo je umorjeni mož in kdo ga je umoril, ni znano.

Važno za naša bralna društva. Po vojni se je slovenskih povesti zelo malo pisalo, a še manj tiskalo in izdalo. Pomanjkanje dobrih povestnih knjig najbolj občutijo vrla naša bralna društva. Cirilova tiskarna si je stavila nalog, da bo odslej ponatisnila vsak podlisek iz «Gospodarja» in «Straže». Ravnokar je izšel v Cirilovi tiskarni eden najlepših in najboljših romanov kot ponatis iz «Straže» in se imenuje «Gladiatorji». Roman je iz prvih časov krščanstva, je po vsebine lep, zanimiv in zelo podučljiv ter obsega dva obširna dela. To izvrstno povest posebno toplo priporočamo našim bralnim društvom, naj si jo naročijo v Cirilovi tiskarni. Roman stane I. del 9 dinarjev, II. del 11 dinarjev s poštnino vred.

Nove Šmarnice za leto 1923 letos ne bodo nobene izšle, zato bodo č. gg. dušni pastirji morali rabiti stare. Dobijo se še naslednje stare: 1. Mariji, majnika kraljici. Spisal M. Jurkovič za leto 1900. Din. 5.—. 2. Marija, mati dobrega sveta. Spisal dr. L. Gregorec, kanonik v Novicervi, za leto 1904. Din. 5.—. 3. Devica verna. Spisal J. Godec, za leto 1906. Vezana knjiga din. 8. 4. Kraljica cerkevnega leta. Šmarnice za leto 1919. Vezana knjiga din. 8.—.

Poštenemu najditelju. Na glavni cesti od Gor. Brezgonje proti Jurkloštru je bila zgubljena kožnata torbica z vsebino 2300 kron. Pošteni najditelj naj odda torbico

z vsebino proti nagradi v župnišču Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah.

Gospodarstvo.

Artil. major v p. Burnik:

ZIVALI, UGRIZNJE OD STEKLIH PSOV — OZDRAVLJIVE!

Začetkom oktobra 1922 je ogrizel živinozdravniško dognano stekel pes zelo močno sinka mojega soseda v roko, mojo kravo pa v gobec. Čeprav se še tedaj ni vedelo, da je pes stekel, sem dečka in kravo takoj s sublimatovo vodo dobro izmil (desinfisir) in zavezal, dečka takoj poslal k zdravniku, slučaj pa javil občinskemu uradu. Še tisto opoldne je prišel živinozdravnik g. dr. Stegu, okrajni veterinarski nadzornik v Celju, k sosedu na dom ter povedal, da je pes, ki je ogrizel dečka in kravo, stekel in odredil, da mora sinko takoj v Pasteurjev zavod v Zagreb in tudi meni svetoval, kravo takoj odstraniti od drugih živali. Več sosedov mi je svetovalo, kravo takoj ubiti, češ, da je bolezen neozdravljiva in zelo nevarna. Ker sem pa prečkal v zdravniški knjigi poglavje o pasji steklini, v kateri sicer nisem našel ničesar o zdravljenju živine, sem vse eno sklenil z obsodbo krave na smrt še počakati in sem se napotil z dečkom s prvim vlakom v Zagreb v Pasteurjev zavod z dobro nado, da je morda tudi za kravo zdravilo. Kakor hitro sem se prepričal, da je sinko v zavod pravilno sprejet in za prvo pomoč oskrbljen, sem takoj povedal g. ravnatelju zavoda dr. Gutschi-ju slučaj o kravi ter ga vprašal, ako bi bilo tudi tej pomoči. Zakaj pa ne, je odgovoril ljubezni g. doktor. Sicer je zdravljenje živali še malo znano, pač pa sem jaz že več takih slučajev zdravil in sem prepričan, da so živali zdraveli. G. doktor mi je takoj obljubil narediti serum in že čez nekoliko ur sem se vesel odpeljal s serumom in navodilom za injekcije proti Celju. Poklican domači gospod živinozdravnik je po navodilih z injekcijami takoj že drugi dan pričel. Zdravljenje je trajalo približno 30 dni in nima žival dosedaj niti najmanjših posledic.

Pripomnimo, da je bila krava visoko breja in je kljub injekcijam čisto normalno povrgla, torej se tudi v tem slučaju ni treba batiti za žival. Danes sem prepričan, da imam v primeru s ceno krave s primerno malimi izdatki popolnoma zdravo kravo v hlevu, za kar se ravnatelju Pasteurjevega zavoda g. dr. Gutschi tukaj še enkrat javno najtopleje zahvaljujem. Izdatki so bili: 1. Pot v Zagreb in nazaj. 2. Serum in ampule, približno 600 K. 3. Račun obiskov domačega živinozdravnika.

Kdor pa si nabavi malo injekcijsko brizgalno od 5 kub. cm vsebine ter je že videl, kako se dajejo injekcije pod kožo (ravno tako, kakor smo jih dobivali v vojski proti tifusu, koleri itd.), ta zdravi bolno žival lahko sam, ako razume točna pismena navodila g. dr. Gutschija ter si s tem prihrani izdatke za živinozdravnika. Vse eno pa priporočam, raje prepustiti celo delo veči roki domačega živinozdravnika, ki v takih slučajih gotovo tudi ne bo tako ogromno računal. Ker mi je dovolil g. dr. Gutschi, da sem javno razglasiti, da se v takih slučajih posamezni posestniki, posebno pa gg. živinozdravniki lahko obrnejo na tega g. doktorja, Pasteurjev zavod, bolnica milosrdnih sestara, Vinogradsko ulico, je moja dolžnost, da tudi to objavim z namenom, koristiti našim vrlim kmetovalcem, da si v enakih slučajih ohranijo dragoceno živino s primera malimi izdatki. Serum se drži približno 6–8 tednov in ga hranimo v temnih, suhih, hladnih, ako mogoče enako temperiranih prostorih do 16 stop. R topilne, torej pri nas najbolj v suhi sobi v omari za obleko.

O KOLOBARJENJU KMETIJSKIH RASTLIN.

Stremljenje umnega kmetovalca gre za tem, da s kolikor mogoče malimi stroški proizvaja čim več zemeljskih dobrin. V dosegu najvišje produkcije pa ne zadostuje samo pravilna odbira semena in tal ter izdatno gnjenje, marveč je potrebno tudi, da vrstimo useve kmetijskih rastlin po nekem naprej izdelanem načrtu ali kolobarju. Izkušnje nas uči, da rastline večjidel slabo rade, če jih sejemo zaporedoma po več let na eno in isto njivo. Ravno tako vemo tudi iz izkušnje, da ni vse eno, ali sejemo pšenico za ržjo, ali pa za deteljo, če ravno je bila zemlja dobro obdelana in pognojena. Iz vsega tega sledi, da je pravilno kolobarjenje tudi zatenen pripromoček k uspešnemu kmetovanju.

Pri kolobarjenju se nam je ozirati na razne okolnosti in sicer: Poznati moramo naravo in lastnosti posameznih rastlin, katere želimo vrstiti. Rastline z dolgimi in močnimi koreninami zahtevajo vse drugo zemljo, gnojenje in oskrbo, nego rastline s kratkimi, plitvimi koreninami. Prve izčrpavajo s svojimi dolgimi in globoko v zemljo segajočimi koreninami le spodnje plasti zemlje, doči mostanejo gornje plasti neizčrpane. Za takšn

potrebne in glede kakovosti zemlje manj izbirčne rastline na zadnje mesto, kakor oves, ki s svojimi gostimi koreninami posreba poslednje hranilne snovi, ki so še preostale v zemlji. Zato postane po ovsu navadno zelo izčrpana.

Različne rastline potrebujejo za svoj razvoj sicer ene in iste hranilne snovi, toda v neenakem razmerju med seboj. Tako rabijo n. pr. vse žitarice za tvorbo semena mnogo fosforove kislinske, koreninstvo in okopavine pa mnogo kalija. Če vrstimo rastline glede zahtev po hranilnih snovih, tedaj zemljo dobro izkoristišamo, ne bi imeli s tem posebnih stroškov.

Neposredni uspeh kolobarjenja je tudi ta, da spravimo vsako seme v dobro pripravljeno zemljo, ki je zrahljana in plevela prosta. Pri okopavinih za žitaricami zatiramo plevel z okopavanjem in dobimo na ta način čisto zemljo. V takšno zemljo vsejemo žito, nakar pridejo na vrsto zopet okopavine in plevela se iznenabimo. Tudi pod gosto deteljo se mnogo plevela zadusi, kolikor pa ga ostane, tega pokončamo z večkratno košnjo. S pravilnim kolobarjenjem uničujemo najlažje in na najbolj cenem način razne poljske živalske škodljivce in različne rastlinske bolezni.

Pri sestavljanju kolobarja moramo najprej določiti, katere rastline bomo sejali te in one. Veliki posestniki sejajo navadno od vsake rastline enake množine, česar pa na malem posestvu ni mogoče. Mali posestnik seje najpotrebejše rastline na en predel, druge pa po več vrst skupaj na en predel; za njega je zategadelj pravilno kolobarjenje zelo težavno, ako hoče paziti na to, da odkaže vsaki rastlini najprimernejši prostor.

Vsek gospodar mora znati sestaviti sam za svoje razmere primeren kolobar, katerega lahko od časa do časa tudi spremeni. Ako imamo na razpolago zadostne množine gnoja, je kolobarjenje znatno olajšano.

Kolobariti začnemo tako, da razdelimo naše polje po možnosti na toliko enakih delov, kolikor vrst rastlin nameravamo pridelovati in kolikoleten kolobar hčemo imeti. Za razmere pri nas v Sloveniji bi bil naslednji šestletni kolobar na mestu: 1. leto: pšenica s štajersko deteljo, 2. leto: detelja, 3. leto: koruza (pognojeno), 4. ječmen (zimski), ajda in repa, 5. leto: inkarnatka, proso in sočivje, 6. leto: krompir (pognojeno).

Pri navedenem kolobarju bi gnojili redno vsako 3. leto eden in isti prostor. Sejali bi ravno toliko pšenice, kakor koruze in krompirja ter bi lahko pridelovali tudi zadostno množino štajerske detelje, kar bi bilo za živinorejo velike važnosti. Namesto ječmena sejemo lahko oves, ki rodi obilnejše. Na ječmenovo strn vsejemo polovico ajde, polovico pa repe, kateri seveda pognojimo. Medrepo vsejemo deteljo inkarnatko (rdečo deteljo), katero kosimo koncem meseca maja in prostor zasejemo s prosom. Druga polovica, kjer je bila v preteklem letu ajda, se nasadi s sočivjem.

Na opisani način bomo pridelali razmeroma največ ter zemljo izkoristili enakomerno. Pri tem kolobarju pride ena in ista rastlina vsako 6. leto na eden in isti prostor. Dobri pa so tudi drugi kolobarji.

V naših krajih je o kolobarjenju večinoma že zelo malo znano, ker kmetovalci ne vedo pravil umnega kmetijstva. Skušajmo zatorej v tej smeri napredovati, kar bo v korist ne le nam samim, temveč tudi splošnemu kmetijstvu.

Vinski trg. Kupčija v Jugoslaviji počiva in vse toži, da ne more prodati vina. V Sloveniji se gibljejo cene med 17 in 20 kron, v Banatu od 4 do 8 kron, za letnik 1922. Tu so vinogradniki baje izjavili, da se jim pri teh cenah ne bo več izplačevalo obdelovanje goric. Saj bo tudi v Sloveniji kmalu tako, ako ne bo izvoza in pametnejšega naravnega gospodarstva. V Nemški Avstriji stane liter lanskoga vina 4–8000 K. Vpeljani vinski davek, ki znaša 200.000 kron za hl ali 20.000 kron na liter vpliva tudi seveda na znižanje vinskih cen, in vinogradniki so primorani vsled pomanjkanja denarja, prodajati svoja vina pod pridelovalnimi stroški, ki znašajo več milijonov za oral. Med vinogradniki se opaža močna opozicija proti vladnim odredbam, ki strmijo za tem, da bi samo s posočjo alkohola rešili državo. Enostransko obdachenje še ni prineslo nikdar rešitve državnim financom. Na Ogrskem stane liter lanskoga vina povprečno 120–180 K. Izvoz je minimalen. Največ še porabi Češkoslovaška. Ako bi Nemci uvažali ogrska vina, ki rastejo na pesku, in imeli našo kislino, uvelodi v svoji državi pravo politiko alkohola, bi delale vse tri države dobre kupčije. Morda še pride do tega! Na Češkosloveškem stane liter 3–5 čK. Za našo valuto je to krasna cena, če lepša za Madžare, idealna za Avstrije. Toda . . . ? Za jugoslovanska, madžarska in avstrijska vina pa ne pride v poštov sami Češkoslovaška republika, ampak tudi vsa Poljska in druge severne države, ki so bile prej navajene na enoten tip. Kako ga ustvariti . . . ? Kako priti do starih predvojnih zvez na vinskem trgu je prvo in glavno vprašanje naše gospodarske politike.

Sadimo matičnjake. Brez matičnjakov in ključič, brez ključič in cepljen, ni dobrega, modernega vinograda. Pred vojno je bilo ključic dovolj, sedaj po vojni pa voda silno pomanjkanje tega materiala. In lepe dobre ključice so zelo drage. Vsak vinogradnik, ki ima vsaj 1–1 in pol oralna gorič, bo našel kak prostorček, da zasadi 100–150 matičnih trsov, ki mu dajejo 1000–2500 lepih ključic. Ako jih ne rabi sam, bo vedno našel kupce. Že sedaj moramo začeti misliti na to, da bo treba naše gorice zopet obnavljati, in tedaj bo domači matečjak vsakemu dobro došel. Kake vrste naj sadimo, to bo znal nam najbolje svetovati domači strokovnjak, ki pozna zemljo, lego in podnebje. Po drugih krajih so že začeli pridno saditi matičnjake — storimo isto.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 13. apr. 1923 se je pripeljalo 185 svinj, 3 koze in 2 kozlička. Cene so bile: Mladi prašiči 5–6 tednov starci 800–1000, 7 do 9 tednov 1200–1400, 3 do 4 meseca 1800 do 2800, 5 do 7 mescev 3600–4000, 8 do 10 mescev 4500–6000, 1 leto 6500–7000 kron. 1 kg žive teže 85 do 100 kron, 1 kg mrtve teže 105 do 110 kron. Koze komad 600 do 700.

Lesna trgovina Slovenije. Lesna trgovina je zadnji čas zelo živahnja; posebno je veliko povpraševanje po tesanem lesu, ki se ga dosti uporabi doma, precej pa se ga izvaja tudi v Italijo. Povpraševanje po rezanem gradbenem lesu določenih dimenij in dolžin je zelo živahnino, ker se ga izvaja velika množina na Francosko. Iztakalo je veliko povpraševanje po pararelnih smrekovih deskah, ki se dosti draže plačuje, kot pa konično obrobljene. Brzovarni drogi v dolžini 9 do 12 m se izvajajo v Francijo, bukove deske za zaboje pa v Italijo. Cene pa še vedno rastejo, ker nima naš les v Italiji nobene konkurenco in je povpraševanje zelo živahnino. Izdelovnaje bukovih železničnih pragov se ne izplača, ker je cena zelo nizka in se bukova drva boljše prodajo; drva in oglje kupujejo Švicarji in Italijani.

Iz zagrebškega žitnega trga. Ker naša valuta že nekaj časa stoji precej enakomerno, so se ustavile tudi žitne cene. Z našimi raznimi žiti se po največ trguje v državi sami in to so največ s koruzo ter moko, medtem ko trgovina s pšenico precej počiva. Največ je povpraševanja po moki, a je razlika med cenami nakupa in prodaje vsled pomanjkanja denarja zelo velika in torej se tudi trgovina z moko ne more prav razviti. Dobro in lahko se proda lepo zdrava koruza, slabo koruza pa kupujejo samo za pridelovanje spirita. Žitni izvoz iz naše države je zelo neznaten, ker so pogoji za plačilo in dobavo nepovoljni za inoz. izvozničarje. Treba pa na veselje v zadnjem času beležiti, da so se prometne prilike po naših južnih žitorodnih krajih zboljšale in da raznih žitnih transportov ne pustijo tako dolgo čakati na postajah. Ako se bo promet še bolj poboljšal, potem bomo dobili stalne žitne cene. Posamezne žitne cene so sledеče: pšenica je po 450–455 din., rž 375–400 din. Oves se trguje samo za potrebe vojaške uprave in pa plačujejo po 290–300 din., bosanski oves je za nekaj par cenejši, ječmen je po 300–350 din. Prvovrstna koruza je po 275 din. Moka nularica je v Zagrebu po 6.75–7 din., krušna pa po 5–5.25 din. Stanje setev po južnih krajih je dokaj povoljno in še osobito radi tega, ker so imeli tudi po teh krajih zadnje dni dovolj rahlega dežja.

Hmelj. Hmeljarji ČSR prorokujejo, da bode t. i. ušivo, kar bi na hmeljske cene v obče dobro uplivalo. Zaveza hmeljskih društev v Žatecu piše in objavlja sledenje: Kdor zasleduje hmeljsko štatistiko zadnjih 30 let, najde, da se je 1. 1893, 1903 in 1923 prikazala hmeljska ušica v prav obilni množini in da je zlasti 1. 1903 in 1913 povzročila prav pičlo in slabo letino. Potem takem bi se lahko sklepalo, da je po naravi tako urejeno, da se hm. uš baš vsako 10. leto prikazuje v obilnejši meri ter občutljivo škoduje hmeljski rastlinci. Tekoče leto bo baje tudi «ušivo» in to tembolj, ker so se na nekaterih vrtnih rastlinah že letos pokazale listne ušice v velikem številu. Na podlagi dejstva, da so se lani med ubiranjem hmelja prikazale hmeljske ušice, se lahko sklepa, da bude tekoče leto res ušivo. Toliko našim hmeljarjem v tolažbo!

Hmeljarsko društvo Žalec.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 98 dinarjev, francoski frank 6.60 din. Za 10.000 avstrijskih krov je plačati 14 din., za 100 češkoslov. krov 295 din., za 10.000 nemških mark 47 in za 100 laških lir 494 dinarjev. V Curihu znaša vrednost našega dinarja 5.60 cent. (1 centim je 1 para).

PRIREDITVE.

Hočko gasilno društvo priredi v nedeljo, 6. majnica, v Sp. Hočah v gostilni Frangeš vrtno veselico. Dopolne ob pol 10. uri sv. maša in ob 2. uri popoldne pa postavljanje majnikovega drevesa in vrtne veselice z zanimivim sporedom.

Bralno društvo v Hočah priredi v nedeljo, dne 22. aprila ob pol 4. uri popoldan v «Društvenem domu» v Slivnici Adejansko igro «Repoštev». Nastopi tudi krasen duet. Med odmori igrajo priljubljeni hočki tamburaši. Vse prijatelje poštenje zabave uljudno vabimo, da nas posejte v prav obilnem številu! Na veselo svidenje v Slivnici! Vstopnice v predprodaji pri g. organistu v Slivnici.

Opozorjam na prireditve Orlov-dijakov iz Maribora, ki bo v nedeljo ob 15h v «Društvenem domu» v Ptaju. Spored je različen. Poleg prostih vaj so točke na orodju, kakor konju in bradljivem in še pevske točke ter deklamacije. Mesičani in okoliš, posebno telovadni odseki, pridite! Bog živil!

Iz Rač nam pišejo: Predstava, ki jo je priredilo «Bralno društvo» dne 15. t. m., je nad vse pričakovanje dobro uspela, tako v moralnem, kakor v gmotnem oziru. Zato gre hvala pred vsem g. Lutmanu, ki se je najbolj trudil, da stvar dobro uspe. Zahvaliti se moramo tudi gosp. Gnušu, ki je dal prostor radevolje brezplačno na razpolago, in drugim, ki so pomagali pri prireditvah. Razun tega naj izrečemo hvalo vsem igralkam in igralcem, ki so zares s pravo požrtvovalnostjo delali, da ugodijo željam občinstva. — Ker mnogo občinstva ni moglo vsled prenapoljenega prostora prisostvovati predstavi, se ista ponovi v nedeljo, dne 29. t. m. ob 3. uri pop. K obilni udežbi vabi Bralno društvo v Račah.

Bralno društvo pri Sv. Jurju ob Ščavnici priredi ob lepem vremenu v nedeljo, dne 22. t. m. žaloigro «Zloba in zvestoba» pri gosp. Pergerju. Na sporedu so še: deklamacije in pevske točke. Sosedji in domačini uljudno vabljeni.

Odbor.

V libijski puščavi.

Ali je še to bila ona — tista Eliza Adams iz Bostonia, tista, ki je njen srečno, tiho življenje tako mirno potekalo med njenim udobnim stanovanjem, med cerkvijo in med sprehodi —? Tule je krčevito sedela na gugajoči se kameli sredi divje, neizmerne puščave, njena roka je počivala na — samokresu in njene misli, — o, to misli so preračunavale — možnost umora —! O, življenje, ti opolzlo, nestalno življenje, polno prevar in izdajstva, — kdo ti še more kedaj zaupati —? Kadar nam kažeš svoje trdo, udorno lice, takrat ti morebiti gledamo pogumno v obraz, — ampak kadar si najslajše, takrat se te je treba najbolj hati —!

«Končno in če pride najhujše, gospodična Sadie,» je pravil Stephens in govoril proti lastnemu prepričanju, »je vsa zadeva le vprašanje časa in odkupnine. Razen tega smo še čisto blizu Egipta in še daleč proč od dežele dervišev. Gotovo je, da bodo angleške bojne čete vse storile, kar je v njihovi moči, in nas bodo osvobodile. — Ne izgubljajte poguma in upajte na najboljše —!

«Saj ne obupujem, gospod Stephens!» je dejala Sadie in obrnila k njemu svojo preblede lice, ki je na laž stavilo njene besede. «Vsi smo v božjih rokah! Bog gotovo ne bo hotel biti krut in neizprosen z nami! — Lahko je govoriti o zaupanju v Boga, če se nam dobro godi, — toda šele v nesreči se preizkusí močno srce, ki zares zaupa v svojega Stvarnika —!»

Ti so jezdili nekaj časa. Vsak se je pečal s svojimi mislimi, ki so jih mu vzbudile Sadijine besede. Oblizani posvetnjak in diplomat Brown je skomignil z rameni, — njegovi življenski nazori niso bili taki, da bi bil mislil in zaupal na Boga, ki ga ni poznal, druge pa, celo Pariziana Fardeta, je ganilo zaupanje, ki ga je imelo slabotno dekle v previdnost Božjo, in potolažene in pokrepčane so se čutili.

Huje je žgalo in peklo afriško solnce z jasnega modrega neba na izmučene nesrečne. Pesek pod njimi je žarel in vsa puščava je plamenela od vročine, — zdelej se jim je, da potujejo po razbeljenem železu.

Najhuje je trpel Stuart, protestantovski pridigar. Njegove roke so bile zvezane na hrbtnu in še posebej privezane k sedlu in njegovo debelo telo se je nevarno zibalo pri vsakem koraku kamele. Po ranjeni nogi mu je curljala kri, celi roji muh so mu sedali nanjo in plameneče solnce puščave je neusmiljeno žgalo na njegovo golo glavo. V «boju» z derviši je namreč izgubil klobuk in solnčnik. Polkovnik mu je ovil svojo rdečo svineno ruto okrog glave, da bi ga vsaj nekaj branila solnčnih žarkov. Njegova obilna, smrtnobleda lica so kazala rdeče lise in njegove velike rjave oči so se čudno bleščale — vročina se ga je lotevala.

K telesni utrujenosti in k «morski bolezni», ki jo je povzročala gugajoča se hoja kamel, se je kmalu pridružila še žeba. Vsi so jo čutili. Njihove ustnice so bile razpokane in suhe in jezik jim je ležal v ustih, kakor bi bil iz svinca. Čudno hripavo in šepetajo so govorili in nobene besede niso mogli več prav izgovoriti. Gospodični Adams je padla glava na prsi in njen veliki klobuk ji je zakril lice.

«Teta bo omedela, če kmalu ne dobi vode!» je tarala Sadie. «Oh, gospod Stephens, ali res ni nobene moči —?»

Derviši, ki so jezdili v bližini, so bili sami Bagari-Arabi, izvzemši enega, ki je bil črnec, velik oglat človek s kozavim licem. Njegov obraz se je zdel precej dobrošuten, vsaj v primeri z njegovimi tovariši.

Stephens se mu je približal, se dotaknil njegovega komolca in pokazal na meh z vodo, nato pa na onemogočo gospodičino Adams.

Črnec je osorno odmajal z glavo, obenem pa posmehljivo pogledal k Arabcem, kot bi hotel reči: «Če bi tehele ne bilo, bi ti pomagal!»

Položil je svoj črni kazalec na prsi in dejal:

«Tippy Tilly!»
«Kaj je to —?» je vprašal Cochrane.

«Tippy Tilly! Tippy Tilly!» je ponavljal črnec in priduševal glas, kot bi hotel, da ga čujejo samo ujetniki.

«Moja arabščina ne prenese težkih preizkušenj, se bojim. Ne vem, kaj pravi.»

(Dalje prihodnjič.)

Ravnateljstvo „Posojilnice v Framu“ naznanja, da je njegov dolgoletni član gospod Leopold Šerbinek danes, ob 6. uri po dolgi bolezni mirno v Gospodu zašpal. Pogreb preblagega raj kega se vrši v petek, dne 20. t. m. ob 11. uri dopold

Kadar se mudite v Mariboru, ne pozabite obiskati tvrdke Franc Mastek na Glavnem trgu, kajti ta tvrdka nudi vsem največjo izbiro vseh vrst manufakture po najnižjih cenah in najboljše kakovosti. K nakupu se seveda prav nikogar ne sili, zato je prav vsakemu na prostu dano, si ogledati to veliko zalogo ter se prepričati o res nizkih cenah in najboljši kakovosti blaga. Izbiro je vedno posebno velika v vseh vrst suknu in to češkega in angleškega izvora. Toliko cenj. občinstvu v ravnjanje. 425

Poskusite in prepričali se boste, da so «pekate» najboljše in ker se zelo nakuha, tudi najcenejše teste-nice.

Bistra, kristalnočista voda, planinski zrak in skrbna priprava napravijo «pekate» to kar so: za pravo delikateso. So najcenejše, ker se zelo nakuha.

Vabilo na redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Vitanju, r. z. z n. z., ki se bo vršil v četrtek, dne 3. maja t. l., ob 10. uri dopoldne, v uradnem prostoru s sledičim sporedom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za l. 1922. 3. Čitanje revizjskega poročila. 4. Premembra pravil. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. 404

Vabilo na redni občni zbor Kmečke posojilnice in hranilnice v Hočah, r. z. z n. z., ki se vrši v nedeljo, dne 6. maja 1923 po rani službi božji ob pol 8. uri v posojilniških prostorih s sledičim dnevnim redom: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva. 3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1922. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Poročilo o izvršeni reviziji. 7. Slučajnosti. — Ako ta občni zbor ni sklepčen, se pol ure pozneje, t. j. ob 8. uri, vrši na istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo sklepal ne glede na število udeležencev. — K obilni udeležbi vabi odbor! 420

Vabilo na občni zbor Hranilnice in posojilnice na Polzeli, r. z. z n. z., kateri se bo vršil v četrtek, dne 10. majnika 1923, dopoldne ob pol 8. uri, v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1922. 3. Volitev nadzorstva. 4. Premembra pravil. 5. Predlogi in slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob zgoraj navedenem času ne bil sklepčen, vrši se čez pol ure na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

Vabilo na 15. občni zbor Kmetijske zadruge v Sp. Polskavi, r. z. z o. z., ki se vrši dne 29. aprila 1923 ob 2. uri popoldne v občinski hiši na Spodnji Polskovi. Dnevni red: 1. Poročilo revizije. 2. Odobritev računskega zaključka za l. 1922. 3. Poorčilo načelstva in nadzorstva. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. — V slučaju neslepčnosti se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki sklepa brezpogojno. 388

Posojilnica v Slatini vabi vse zadružnike na redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom v nedeljo, dne 29. aprila 1923, popoldne ob treh, oziroma pol štirih, v Društvenem domu pri Sv. Križu. 416

DARILA za BIRMO

ubani, prstani, verižice, priveski, zapestnice, žepne ure v zlatu in srebru, vsakvrstne stenske ure in budilnice, popravila izvršujem točno in ceno pod jamstvom. Ceniki proti pošiljatvi 1 Din.

Stoječ Lovrenc, urar, Maribor, Jurčičeva 8

MEDIĆ, RAKOVČ & ZANKI

d. z o. z.

Centrala: Ljubljana,

Podružnica: MARIBOR, Gospodska ulica 23

Tovarna kemičnih in rudninških barv in lakov.

Emajlni laki, pravi firnež.

Barve za pode, barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljante, mavec (gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroku spadajoči predmeti.

,MERAKL“

Lak za pode, Linoleum lak za pode. Ceniki se začasno ne razpošiljajo.

Občni zbor

»DOMA«, reg. delavske stavbene zadruge z omejeno zavezo v Mariboru, se vrši v petek, dne 20. aprila 1923, ob 18 (6. uri zvečer) v sejni sobi Posojilnice v Mariboru, Narodni dom s sledičim vsporedom: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo na izvorstva. 3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1922 in razdelitev čistega dobička. 4. Volitev 1 člena načelstva. 5. Razni predlogi in nasveti. Ako je prvi občni zbor neslepčen se skliče po določlu načelstva drugi, ki je pa sklepčen pri vsakem številu glasov (§ 58 zadružnih pravil). Načelstvo.

ČISTILNI STROJI (VEJAČE)

Naznana se vsem kmetom in posestnikom, da bode na sejmski dan na Jurjevo v Ptiju, t. j. 24 t. m. razstavljena na prodaj večja množina vseh vrst najboljših čistilnih strojev po najnižjih cenah. Priporoča se torej vsem tistim, ki kaj enakagá potrebujete, naj ne zamudijo te izredno ugodne prilike! Ob slabem vremenu se vrši prodaja v skladišču v Panonski ulici nasproti g. Celloteja.

Graščina pri Ptiju Dobrohranj. faeton

išč enega praktičnega energične ekonomia ali Šforja z večletno prakso prijetnega značaja, očenjeni imajo prednost. Trenost in poštenost mora biti na prvem mestu. Zahteva se praks v poljedelstvu in živinoreji. Vpraša se v upravi lista. 1-3 393

Posesivo se prodaja 3 četrti ure od Maribora, 5 ora ov. Vinograd, njive, sadoušnic, gozd. Redita se lahko 2 kravi. Cena 540.000 K. Vinarski graben 194. 402

Učenec se sprejme. Oton Trattner, slikar, pleškar in črkoslikar. Maribor, Krekova ul. 8. 397

Proda se posestvo z gospodarskim poslopjem in čez 3 orale dobre zemlje v Mihovicih 71, 15 minut od postaje Cirkovce. 389

Proda se biša z gospodarskim poslopjem, vrt, 5 oralov zemlje. Proda se tudi velka nova 14 m dolga usta. Ptajska cesta 43. 391

Proda se posestvo v Kostričevi, Cača vas 9, do 7 oralov zemlje, njive, travnik za rediti 2 kravi, 1 in četrt oralna vinograda in gospodarsko poslopje. Cena 310.000 K. Več se izve pri lastnici Rozi Kovač, Cača vas, Kostričevica. 1-2 390

Pridnega učenca sprejme Alojz Pečnik, pekárski mojster v Selnicibor, 1-2 398

Posesivo s tri in pol oralom zemlje hiša, kletjo, svinjakom in govejim hlevom ob državni cesti Sv. Ilij v Nov gor. se takoj proda. Naslov v upravnistvu. 414

Mačo posestvo se prodaja: sadonosnik in njiva, Fram 136. 413

Proda se enomačistropna lepa hiša z vrtom v Mariboru. Naslov pri g. Kliček, gospodina, Tržaška cesta. 392

Prodam več tisoč podlage riparia portalis za cepljenje na suzo. Franc Jak, Polička vas, p. Jarenica. 406

Pozor mlinarji! Prisno in svežo švicarsko svilo prvo vrstne znake Albert Wydler, 24 in 31 cm široka volnena sita, pocinjeno žično tkanino, garantirano mlinsko kameje za belo zmesno in črno meljavo, gurte peharčke, vijake itd. priporoča po najnižjih dnevnih cenah.

špecialna trgovina za mlinske potreboščine

CADEŽ & BRCAR, Ljubljana

KOLODVORSKA ULICA štev. 35

Zahtevajte cenike in ponudbo!

Prisno in svežo švicarsko svilo prvo vrstne znake Albert Wydler, 24 in 31 cm široka volnena sita, pocinjeno žično tkanino, garantirano mlinsko kameje za belo zmesno in črno meljavo, gurte peharčke, vijake itd. priporoča po najnižjih dnevnih cenah.

špecialna trgovina za mlinske potreboščine

CADEŽ & BRCAR, Ljubljana

KOLODVORSKA ULICA štev. 35

Zahtevajte cenike in ponudbo!

Prisno in svežo švicarsko svilo prvo vrstne znake Albert Wydler, 24 in 31 cm široka volnena sita, pocinjeno žično tkanino, garantirano mlinsko kameje za belo zmesno in črno meljavo, gurte peharčke, vijake itd. priporoča po najnižjih dnevnih cenah.

špecialna trgovina za mlinske potreboščine

CADEŽ & BRCAR, Ljubljana

KOLODVORSKA ULICA štev. 35

Zahtevajte cenike in ponudbo!

Prisno in svežo švicarsko svilo prvo vrstne znake Albert Wydler, 24 in 31 cm široka volnena sita, pocinjeno žično tkanino, garantirano mlinsko kameje za belo zmesno in črno meljavo, gurte peharčke, vijake itd. priporoča po najnižjih dnevnih cenah.

špecialna trgovina za mlinske potreboščine

CADEŽ & BRCAR, Ljubljana

KOLODVORSKA ULICA štev. 35

Zahtevajte cenike in ponudbo!

Prisno in svežo švicarsko svilo prvo vrstne znake Albert Wydler, 24 in 31 cm široka volnena sita, pocinjeno žično tkanino, garantirano mlinsko kameje za belo zmesno in črno meljavo, gurte peharčke, vijake itd. priporoča po najnižjih dnevnih cenah.

špecialna trgovina za mlinske potreboščine

CADEŽ & BRCAR, Ljubljana

KOLODVORSKA ULICA štev. 35

Zahtevajte cenike in ponudbo!

Prisno in svežo švicarsko svilo prvo vrstne znake Albert Wydler, 24 in 31 cm široka volnena sita, pocinjeno žično tkanino, garantirano mlinsko kameje za belo zmesno in črno meljavo, gurte peharčke, vijake itd. priporoča po najnižjih dnevnih cenah.

špecialna trgovina za mlinske potreboščine

CADEŽ & BRCAR, Ljubljana

KOLODVORSKA ULICA štev. 35

Zahtevajte cenike in ponudbo!

Prisno in svežo švicarsko svilo prvo vrstne znake Albert Wydler, 24 in 31 cm široka volnena sita, pocinjeno žično tkanino, garantirano mlinsko kameje za belo zmesno in črno meljavo, gurte peharčke, vijake itd. priporoča po najnižjih dnevnih cenah.

špecialna trgovina za mlinske potreboščine

CADEŽ & BRCAR, Ljubljana

KOLODVORSKA ULICA štev. 35

Zahtevajte cenike in ponudbo!

Prisno in svežo švicarsko svilo prvo vrstne znake Albert Wydler, 24 in 31 cm široka volnena sita, pocinjeno žično tkanino, garantirano mlinsko kameje za belo zmesno in črno meljavo, gurte peharčke, vijake itd. priporoča po najnižjih dnevnih cenah.

špecialna trgovina za mlinske potreboščine

CADEŽ & BRCAR, Ljubljana

KOLODVORSKA ULICA štev. 35

Zahtevajte cenike in ponudbo!

Prisno in svežo švicarsko svilo prvo vrstne znake Albert Wydler, 24 in 31 cm široka volnena sita, pocinjeno žično tkanino, garantirano mlinsko kameje za belo zmesno in črno meljavo, gurte peharčke, vijake itd. priporoča po najnižjih dnevnih cenah.

špecialna trgovina za mlinske potreboščine

CADEŽ & BRCAR, Ljubljana

KOLODVORSKA ULICA štev. 35

Zahtevajte cenike in ponudbo!

Prisno in svežo švicarsko svilo prvo vrstne znake Albert Wydler, 24 in 31 cm široka volnena sita, pocinjeno žično tkanino, garantirano mlinsko kameje za belo zmesno in črno meljavo, gurte peharčke, vijake itd. priporoča po najnižjih dnevnih cenah.

špecialna trgovina za mlinske potreboščine

CADEŽ & BRCAR, Ljubljana

KOLODVORSKA ULICA štev. 35

Zahtevajte cenike in ponudbo!

Prisno in svežo švicarsko svilo prvo vrstne znake Albert Wydler, 24 in 31 cm široka volnena sita, pocinjeno žično tkanino, garantirano mlinsko kameje za belo zmesno in črno meljavo, gurte peharčke, vijake itd. priporoča po najnižjih dnevnih cenah.